

Scenariusz lekcji „Jak rozsądnie gospodarować pieniędzmi?”

autor: Daria Witulska – Brajtkrojc

1. Adresaci scenariusza (klasa): 6

2. Przedmiot nauczania, w ramach którego ma być przeprowadzona lekcja: matematyka, zajęcia z wychowawcą.

3. Słowa kluczowe: oszczędzanie, gospodarowanie pieniędzmi, planowanie, budżet

4. Cel ogólny lekcji:

- Uczeń opisuje zasady racjonalnego gospodarowania pieniędzmi.

Cele szczegółowe:

- Uczeń określa, czym jest budżet domowy.

- Uczeń określa, czym jest planowanie.

- Uczeń określa, czym jest oszczędzanie.

5. Metody pracy:

- rozmowa nauczająca,

- minidyskusja,

- praca z tekstem,

- metoda sytuacyjna,

- metoda problemowa,

- ćwiczenia praktyczne.

6. Formy pracy:

- praca indywidualna,

- praca grupowa,

- praca zbiorowa.

7. Spis pomocy dydaktycznych, które mają być wykorzystane do przeprowadzenia lekcji:

Książka Janusza Korczaka „Bankructwo młodego Dżeka” (fragmenty), tablica multimedialna lub rzutnik z projektorem, komputer, zadanie dla uczniów (o czteroosobowej rodzinie), naklejki „wydaję, oszczędzam, pomagam”.

8. Przebieg lekcji ze wskazaniem czasu na poszczególne jej elementy:

a. Nauczyciel wita uczniów i w ramach wprowadzenia do tematu lekcji zachęca do rozwiązania zagadki. [<https://learningapps.org/display?v=prp9qyx0320> dostęp: 15.05.2024 r.]. Uczniowie wspólnie próbują podać definicję budżetu, w kontekście budżetu domowego.

Chcemy, aby wybrzmiało, że budżet jest swoistym planem rozdysponowania posiadanych środków pieniężnych. Kluczowa jest: ilość pieniędzy, jakie posiadamy i które możemy dysponować, oraz cele, na które chcemy te pieniądze wydawać. [7 minut]

b. Omawianie zasad racjonalnego gospodarowania pieniędzmi omawiamy na przykładzie czteroosobowej rodziny.

„Wyobraź sobie czteroosobową rodzinę państwa Nowaków. Pani Nowak pracuje w sklepie w pełnym wymiarze etatu (160h miesięcznie) i zarabia 23 zł/h. Pan Nowak pracuje w prywatnej firmie i jego wynagrodzenie wynosi 4000 zł miesięcznie. Mieszkają w mieszkaniu, w bloku, w niedużym mieście. Mają dwoje dzieci: Anię (lat 12) oraz Adama (lat 14). Przyjrzyj się ich wpływom do budżetu domowego oraz ich wydatkom.”

Czynsz	450 zł
Prąd	200 zł
Woda	200 zł
Jedzenie	50 zł dziennie dla całej rodziny (1500 zł)
Szkoła (wycieczki, wyjścia do kina, zielone szkoły)	200 zł
Ubrania, buty	200 zł
Lekarz (lekarstwa, dentysta)	250 zł
Telefony	150 zł
Internet	70 zł
Telewizja	80 zł
Samochód (ubezpieczenie + paliwo)	400 zł
Środki czystości	100 zł
Usterki, prezenty na urodziny lub święta	300 zł
Pies – karma	200 zł
Zajęcia pozalekcyjne	300 zł
Razem:	

Uczniowie liczą wpływy do budżetu oraz analizują wydatki. Wyszczególniają wydatki, z których nie można zrezygnować (takie jak opłaty za czynsz, rachunki) i takie, na których można by było oszczędzić. W grupach podają sposoby, jak można poczynić oszczędności. Następnie dzielimy się na forum klasy wynikami, pilnując, aby pojawiły się również ekonomiczne pomysły takie, jak: gaszenie światła, zakręcanie wody podczas mycia zębów, prysznic zamiast leżenia w wannie. [20 minut]

c. Fragment książki Janusza Korczaka „Bankructwo młodego Dżeka”:

„No i teraz cały sklep zamknięty. Domyślił się Dżek, że coś się stało, ale dopiero Kaczor mu powiedział:

- Właściciel sklepu zbankrutował.

Bo kto ma sklep, musi wszystko kupować. Kupuje od razu dużo, a potem po troszku z zarobkiem sprzedaje. Ale nie ma tyle pieniędzy, żeby od razu zapłacić, boby mu zbrakło. Więc mówi, że później zapłaci, jak już trochę sprzeda. Ale musi w porę zapłacić, bo jak nie, to mu wszystko zabiorą: nawet stoły, szafy, krzesła, nawet to, co jego.

- No rozumiesz teraz?

Dżek nie wszystko rozumiał, ale Kaczor się niecierpliwił:

- Och, jakiś ty głupi.

Dżek ni myślał dawniej, skąd się biorą te całe skrzynie, wory i pudła. No, rozumie się, że musi kupować. Ale jeśli sprzedawał, więc miał już pieniądze, więc dlaczego nie płaci i czeka, aż mu wszystko zabiorą?

Dżek siedzi na schodku i gryzie jabłko, a Kaczor stoi i co powie parę słów, okręca się na pięcie i - znów:

- Och, jakiś ty głupi.

Aż nawet pytać nieprzyjemnie.

- Chcesz, pokażę ci na jabłku, co oznacza zbankrutować. No, daj jabłko. No i patrz. Ugryzł.

- Widzisz? Tyś mi dał jabłko. Rozumiesz? To jest wtoje jabłko?

- No, moje.

- I tyś mi je dał. No nie?

Ugryzł drugi raz.

- Widzisz, już jest tylko kawałek. Chcesz odebrać?

- Bo co?

- Bo nic. Nie mogę ci oddać, bo nie mam. Rozumiesz: zbankrutowałem. Choćbym chciał, to ci nie dam. No i co mi zrobisz?

Tu ugryzł trzeci raz, wykręcił się i poleciał. A potem jeszcze się drażni:

- Głupi Dżek. Daj drugie jabłko, to ci lepiej wytłumaczę.

I Kaczor na całym podwórzu wprowadził szachrajską zabawę, że jak ktoś da coś drugiemu i nie powie: „wymawiam”, a tamten wziął i powiedział: „zbankrutowałem”, to sobie brał tę rzecz i mógł nie oddawać.

Na przód bawili się chłopcy, a potem dziewczynki. Najgorzej wychodzili mali, bo się najczęściej gapili. W ten sposób Alin straciła laleczkę, a Merrik cymbałki. Aż skończyło się awanturą. Bo mały Dik dał wszystkie książki i kajety niby do trzymania i zapomniał wymówić. Tamten by nawet nie wziął, tylko Dik musiałby dać parę centów. Ale malec się wystraszył i z bekiem do matki na skargę. I dopiero się dowiedzieli. I klócili się na podwórku już nie tylko dzieciaki, ale dorośli, bo matka powiedziała:

- Pierwszy złodziej wyrośnie z niego.”

Dyskusja programowa, z uwzględnieniem zjawiska „bankructwo”. [5 minut]

d. Rozmowa z uczniami na temat tego, czy dostają kieszonkowe (nie kto ile, tylko czy dostają i mogą sami o nim decydować). Nauczyciel zadaje pytania, na co chcieliby przeznaczyć swoje pieniądze, czy zbierają na coś większego i czy pomyśleli, aby część pieniędzy przeznaczyć dla potrzebujących, czy wystarcza na wszystko, co chcemy. Nauczyciel pokazuje uczniom propozycję „trzech słoików – wydaję, oszczędzam, pomagam”. To pomysł na dobre gospodarowanie budżetem. Rozdanie uczniom wcześniej przygotowanych naklejek, które w domu mogą nakleić na swoje słoiczki. [8 minut]

e.

Podsumowanie lekcji – krótka ankieta z zapytaniem, co na lekcji najbardziej zwróciło uczniów uwagę, co było fajne i wykorzystają w przyszłości, a co nie i dlaczego. [5 minut]

9. Bibliografia:

Janusz Korczak „Bankructwo młodego Dżeka”.